

Abstrakt

Dizertačná práca sa zaoberá poéziou, ktorú vyslovili vietnamskí budhistickí mnísi tesne pred smrťou v období vlády dynastií Lý až Trn (konkrétne medzi rokmi 862 až 1221). Analyzuje predpoklad, že vietnamská predsmrtná poézia v danom období tvorí určitý komplexný celok, zasadzuje ju do určitého spoločenského a historického kontextu a dokazuje, že najvýraznejší jednotiaci prvok tohto typu poézie sú okolnosti jej vzniku. Autori básní patrili do dvoch čchanových škôl, ktoré sa odvíjajú od učiteľov Wúyántnga a Vinitaručiho. Práca je rozdelená do dvoch častí. Prvá časť popisuje tento druh vietnamskej poézie a zaraďuje ju do širšieho kontextu. Stará vietnamská literatúra písaná čínsky, medzi ktorú tieto básne patria, je pomerne málo známou oblasťou, navyše otázka, nakoľko ide o „vlastnú vietnamskú literatúru“ nie je zatiaľ jednoznačne zodpovedaná. Záujem o ňu pritom začal relatívne nedávno, vychádza z práce Francúzskej Školy Ďalekého Východu (EFEO) a vo Vietname je v súčasnosti predmetom štúdia predovšetkým Inštitútu pre výskum čínštiny a nôm (Vin nghin cu Hán Nôm).

Budhizmus má vo Vietname dlhú tradíciu, v dobách existencie uvedených škôl bol všeobecne rozšírený a tešil sa zvláštnemu postaveniu a priazni vládnych kruhov. Budhistickí mnísi, autori básní pochádzali z rôznych spoločenských vrstiev a niektorí jedinci v dobách vlády prvých nezávislých dynastií (Ngô 939-945, Đinh 968-980, L 980-1009 a Lý 1009-1225) získali významné postavenia a značný vplyv na politické dianie. Predovšetkým panovníci dynastie Lý sa stávali patrónmi jednotlivých škôl a niektorí sa na sklonku života sami utiahli do kláštorov. Budhistická literatúra, medzi ktorú predsmrtné básne patria, mala preto v danej dobe dominantné postavenie.